

Oglaš, pripisana itd. tiskaju i računaju se na temelju običnog cijenika ili po dogovoru.

Novci za predbrojbu, oglaš itd. šalju se naputnicom ili položnicom pošt. štedionice u Beču na administraciju lista u Pulu.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne primi, neka to javi odpravničtvu u otvorenom pismu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvana napiše „Reklamacija“.

Čekovnog računa br. 847 849. Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a nezloga sve poljvari.“ Narodna poslovica.

Izlazi svakog utorka i petka o podne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju, nepodpisani netiskaju, a neofrankirani neprimaju.

Predplata sa poštarinom stoji: 12 K u obće, na godinu 6 K za seljake, na godinu 6 K 6—, odn. K 3— na pol. godine.

Izvan carevine više poštarina. Plaća i uzajaje se u Pull.

Pojedini broj stoji 10 h. koli u Puli, toli izvan iste.

Uredništvo se nalazi u ulici Gluša, br. 5 te prima stranke osim nedjelje i svetica svaki dan od 11—12 sati prije podne.

Odgovorni urednik i izdavačelj Stjepo Gjiivić. — U nakladi tiskare J. Krmpotić i drug. u Pull. — Glavni suradnik prof. Matko Mandić u Tratu.

Pozor!

Samo današnji broj Naše Sloge primiti će oni predplatnici, kojima smo bili priložili crveno listiće sa izkazom zaostale predplate i koji istu još ne podmiriše. Tako ćemo desljedno ustavljati pošiljanje lista i ostalima, koji nebi međutim podmirili zaostali dug na predplati.

Uprava „Naše Sloge“

Čestit Uskrs!

Danas slavi katolička crkva Veliki petak. Danas žaluje kršćanski svijet nad svjetskim događajem. Onaj, koji je zapustio dvorove nebeske i slavu svoga Oca, Stvoritelja neba i zemlje, uzdiše na Golgoti na drvu križa između dvojice zločinaca, poružen i pogrdljiv od nezahvalnog naroda. U neizmjernej boli, u nečuvjenih mukah visi na križu Spasitelj svijeta i pošto se je ispunilo proročanstvo do posljednje točke, klonu glavom, te izusti dušu. Svršeno bijaše!

I gle, zavjese crkveni razdise se na dvoje od gornjega kraja do donjega, zemlja se potrese, kamenje se razpada; grobovi se otvoriše i ustaše mnoga tiela svetih, koji su pomrli, te izišavši iz grobova po uskrsnuću njegovom udjose u sveti grad i pokazaze se mnogim. A satnik i koji s njim čuvahu Isusa, vidjevši, da se zemlja trese, poplašise se vrlo govoreći: Zaista ovaj bijaše sin Božji.

Svršeno jest! Spasitelj svijeta zapustio je griješnu zemlju i zasjao na desnu svoga oca, gdje nas čeka kad budemo došli pred prijestolje božje, da položimo račun o svomu djelovanju.

PODLISTAK

Hajduk Šimić na Trilju.

(Konac)

Još je Šimić i ovo kazivao: Svršavajući mi jednom svijet u planinsku dočinu, oćuti se žalba, plač i jauk za jednim oborom. Ja odlelih onamo da vidim što je; to ti ludi moj Lončarina trgao nož, da jednoga siče. Ja tad breknuh na Lončara, a onaj čovjek (bio je od mora) kao preporodjen, kad me ugledao, zavapi: dodji, dodji čača moj! Lončara sam tad potjerao, da ide k društvu, a čovjeka povodoh u dočinu k drugima, te mu pokućih pogaču, ovinovine, sira, vina, i napokon grozdja. Upitah ga: kud si ti hodio? Isao sam, čača moj, da kupim stogod voćica i margare! — Pa koliko si ponio novaca? Dvadeset talira, čača moj! — To je malo za tebe i mene! — rekoh mu — evo ti još dvadeset i pet talira, pa kupi i drugog voćica, a pet nek ti je za popučinu! — Ode onaj čovjek, blagosivljajući me.

Još ću vam kazati — reče Šimić — kako sam ja dolazio sa družinom u bogatih kamatnika, što imadu veliko blago, a čejad im u kući gine od svake rje.

I naš mukotrpn narod, koji je toliko stradao za svetu vjeru, koji je prolio na potoke svoje dragociene krvi za krst častni i slobodu zlatnu, koga prozva crkva sveta bedemom kršćanstva, stavljaju dušmani njegovi na svakojake muke, razapinju ga i napajaju octom i žuč, ni krivani ni dužna. Kroz vjekove izlagao je svoje junačke grudi za drugoga, svojim junačtvom, svojom nesebičnošću i požrtvovnosti zadivio je čitav svijet, koji mu plaća nemilo za drago. Od toliko vjekova pije on gorku čašu, što mu ju namieniše neprijatelji njegovi. Razdieljen i razciepkan moli i traži svoja prava, svoje jedinstvo i slobodu, ali nezahvalni i tvrdokorni svijet nezna više za zasluge njegove, nepozna ga više — netreba ga više!

Ali taj vječni patnik nezdavja, jer se ufa u Onoga, koji je i za nj prolio svoju svetu krv na Golgoti, jer vjeruje u njegovu svetu nauku i jer se nada u pravdu božju. On podnaša strpljivo sve jade i nevolje, koje ga sa svih strana biju, jer mu je u tom uzorem razpeti na Golgoti i jer je čvrsto uvjeren, da dolazi za Velikim petkom — Uskrs!

Da, rode mihi, i Tebe minuti će gorka čaša i Tebi vratiti će se stara sreća i slava i Tvoj će nadoci Uskrs. — Ti nemaš na žalost u svijetu ni mogućih zaštitnika, ni silnih pokrovitelja, ali zato imadeš na nebesih Spasitelja, koji nije zaboravio Tvojih zaslug a koji imade upisano u knjizi vječnosti sve muke, jade i nevolje, koje si Ti radi njegove svete nauke podnio.

Upri dakle, rode, svoje oči danas u drvo križa pun ljubavi i pouzdanja u Odkupitelja svijeta, koji voli po-

tištenje i potlačene, koji ljubi skromne i ponizne. Vjeruj čvrsto u pravdu božju i u svoje pravo, koje se neda ničim ugušiti, jer je ono od samoga Boga. Uskrsnuće Isusovo neka Ti bude zalogram Tvomu spasenju.

Danas se vesele neprijatelji Tvoji, jer si prezren od onih, za koje si žrtvovao sve svoje; rugaju se Tvomu siromaštvu, pošto su Te do gola svukli; prstom kažu na Tvoju neukost, pošto su Ti oteali sva sredstva do nauka i prosvjete. I to bi imali biti Tvoji usrećitelji, Tvoji spasitelji! Ne vjeruj im, tjeraj ih sa svoga praga. Vuci su to i varalice, koji ti rade o glavi i koji bi Ti htjeli izbrisati i zadnji trag na zemlji.

Oni obilaze oko Tebe kad Te trebaju, nudjajuć Ti Judin poljubac. Govore Ti kano i djavo Isusu: Dodji k meni i obsipati ću te svakim blagom ovoga svijeta. Goni od sebe takove napastnike i zavodnike. Proti njim obražuj se čvrstom vjerom u Razapetoga stalnom odlukom, da ćeš rabiti i živjeti polag Njegovih svetih nauka za svoj duševni i tjelesni boljak.

Spasitelj naš pokazao nam je svojim mukotrpnim životom i groznom smrću, kako valja strpljivo i ponizno podnašati sve muke i boli, koje nas danonice na svakom putu susreću u borbi za život i obstanak. On je kao Bog-čovjek podnio grozne muke svojevoljno, imajuć pred očima uzvišeni cilj: spašenje čovječanstva.

I mi moramo u borbi za obstanak dobrovoljno podnašati sve neprilike, što nam ih neprijatelji stvaraju, jer inače neima pobjebe ni uspjeha. Uzorom nam mora biti najveći Patnik, što ga svet poznade; koji je

odlučio i neustrašivo koracao opredieljenim putem, premda je u duhu vidio Golgotu, gdje ga je čekalo nečuvveno poniženje i strašna smrt. I mi valja da koracamo neustrašivo k narodnom cilju, k jedinstvu i slobodi hrvatskoga naroda, prkoseć svim nepogodam i odstranjjuć sve zaprieke, koje namjedmo na tom putu.

Čvrsta vjera u Kristovo uskrsnuće pruža nam jamstvo, da ćemo i mi ne samo duševno uskrsnuti, već također, da nas čeka narodno uskrsnuće, budemo li znali raditi, boriti se, stradati i trpiti. Naša borba je pravedna, ona je sveta, jer se borimo za istinu i pravo, a Isus nas utiči, da istina i pravednost mora prije ili kasnije pobjediti.

U višnji srca! dakle patnički rode: Stoj nepomično i čvrsto uz Kristovu crkvu, gdje je jedina sloboda i pravi napredak. Čuvaj se onih, koji te nastoje odvratiti od djedovske vjere i od starog hrvatskog poštenja. Ne vjeruj onim, koji bi htjeli uciepti u Tvoje pošteno srce klicu vjerskog nemara i narodnog mrtvila. Oni bo znadu, da si se Ti pomoću tih kriepostih i vrlinah kroz vjekove otimao čil i zdrav i da su iste i danas zalog Tvojjoj boljoj budućnosti.

Sveto Uskrsnuće neka pobudi u nas plemenito oduševljenje, da zmognemo podnesti i najveće muke na čast Kristove nauke i na korist domovine naše. Uхватimo se mi u jedno kolo; uprimo složnim silami oko duševnog i narodnog uskrsnuća našeg. Providnost božja, koja nam posla na zemlju Odkupitelja, neće zapustiti patničkog naroda, komu kličemo iz dna duše: Čestit Ti Uskrs!

je meni prietio da će mi ružno izičti, trčujući preko njivá, pade u rivinu i slomi nogu.

Još ću vam jednu kazati, reče Andrija. Idući jednom preko Roška polja, ja pokazah druga Križana, što se je bio sinoć opio, a on, ne bud ljen, učini juris na mene, poteže iza svilaja pušku, te okresa u me, ali mu ne upali. Baci je o zemlju, i trže drugu, te skresa i njome, ali ne upali ni druga, pa i njome o zemlju, te za nož, pa na me skretel učinio. Ja se slegoh kao zmija do zemlje, povukoh se mrvu nazad, te ga u hitnji dočekah, uhvatih za vrat i turih nauznak. Skočih mu na prsi, pritepih mu nogom ruku, iz koje mu iztrgoh nož, te rekoh: vidi rdjo, da te mogu tvojim nožem zaklati, ali neću, jer sam bolji od tebe. Ja ga pustih, a Sekulović zateže u nj i ubi ga, te ga prisloni uz plast i stavi mu lulu u zube, neka puši.

Jednom sam se bio preobukao po šehersku — pripovjedaše dalje Šimić — kako se turski begovi nose i došao u Mostar; htio sam se obriti u Turčina, jer oni fino znadu. Turčin me je liepo obrijao i uredio, te otišao raditi k drugomu, a ja pod ogledalo (da odma ne vidi) postavih mu

Kad bih ja došao u njih, zapitao bih dobri ručak, ali rekao bi: bez krvi ne ima dobra ručka! Trebalo bi dakle, da zakolju bravče, te bi ga isjekli na peče, metnuli bi kako bih ja htio — sa maslom i lukom — da se dobro uslužga — to bi bilo baš liepo jesti. Domaćin bi stavio pred nas same, ali ja ne bih nipošto htio tako, nego bih zapovjedio, neka odma sva kućna čeljad: muško, žensko, staro i nekako ide za sofru. Gdi je Šimić, nek je svakomu pravo! Tako bi činio, da se željna družina u kamatnika pogoste. Kad bih ja odule otišao, prilabila bi se ulicom po koja žena iz one kuće k meni, te bi mi rekla: braco, i opet ti dodji — majka ti se veselila! — barem onda se poćastim, kad ti dodješ!

Upitaše Šimića — je li bježao pred Bandalom i Bursaćom, što su ga sa kolonom tražili?

Šimić: Niesam se ja nikoga bojao do Boga, pa niesam ni njih. Jednom više Bitelića u planini mi hajduci idemo jednom kosom, a ugledasmo Bandala sa kolonom na drugoj strani. Ja se tad javih: o arambaša od kolone! Evo hajdučkog arambaše! Sadji bliže, da se ogledamo, tko je bolji junak. Ne progoni više pla-

ninske čobane, što nas ne izdaju, jer ti oni ništa krivi nisu! Odgovara mi on: hajdete vi, neću se ja s ludim ljudima tući! Na to će mu neka čobanica: kopile jedno, kad ne smiš izaći preda nj, čemu meni ne daš mira, da ti izdam Šimića?

Čujte i ovu — reče — Šimić.

Na Voštanim u Akrapovoj staji jednoč sam se u sumrak s družinom grijao uz vatru i pušio lulu. Odjednom otvore se vrata, te rupiše neki ljudi unutra. Mislimo mi s prva, da su čobani, ali bijaše to turska kolona i pred njom buljumbaša, koji sjede kraj mene uz vatru. Ja odma oštro: tko ste vi, kud idete i koga tražite? Odgovore oni: mi smo ljudi što i vi! Opet ja: a šta ste vi? šta li smo mi? Lanuše oni jednaki smo; tražimo kao i vi Šimića! Zavikah ja: kad ga tražiš, beš si ga našao — gradim ti zelenoga sveca! Trgoh nož, a oni svi utekoše u noć glavom bez obzira. Mestroviti omače za njima, al mu puška ne sastavi; zapali i Sekulović, te tri obriza po bedrama, a ne ubi nijednoga. Poletismo za njima; videm ja družini: ne strijajte ih nego nožim isičim rdje! Sutra nam kazaše ljudi, da je buljumbaša bio se skrio za stajom između ulišta od pečla, a jedan turski financa (što

vanje o srednjem školstvu, koje se je konačno vršilo: petak dne 21. marta. U predvečer toga dana išli su grof Stürgkh i dr. Kathrein k ministru-predsjedniku, da ga zadobe za to, da se glasuje jedva poslije Uskrsa. Ministar-predsjednik reč bi da nije na to pristao. Za ciele sjednice od petka nije se nego o tom radilo, kako da glasovanje izpadne. Za sve Slavene znalo se je kako će glasovati. S njimi bili su Rumunji. O Talijani glasalo se je svaki čas drugičje. Socijalni demokrati odlučili su izati, kad se bude glasovalo o Celju i Pazinu. Njemački katolici i kršćanski socijali ili antisemite odlučili su se proti resoluciji Rizzovoj odnosno Bennatovoj, naime proti premještanju hrvatske gimnazije iz Pazina. Tim je ova osjegurana bila, al trebalo je nastojati, da se sve zastupnike njoj prijazne zadrži u dvorani, da nebi, misleći da nije pogibelji, izišli. Naprotiv Celje bilo je u skrajnoj pogibelji, i svaki prijatelj Slovenaca bojao se je, da će zlo proći. Ipak se nije zdvojilo, nego učinilo što bijaše moguće. Sve Njemačke stranke bile su za premještanje slovenskih paralela iz Celja. Samo u njemačkoj katoličkoj stranci bilo je zastupnika, koji nisu bili za to. Opat Treuentsfels nije se žacao izreći to i javno u svom govoru. Pravdnost zahtjeva, da budu i slovenski razredi u Celju, a pravi katolici su uvijek za pravednu stvar. I njegovi drugovi bili bi najradje s njim, al oni se boje, da bi se onda prevreć agitivalo proti njim među izbornici. Njemačka katolička stranka bilo je dan prije odlučila predložiti dodatak k resoluciji glede Celja, da se naime samo onda slovenske paralele o tamo premjesti, ako se sporazumiju obie narodnosti. To je za taj slučaj povoljan dodatak, al kamo bismo došli, ako bi uvijek sve samo od sporazuma odvisilo. Slovenci kod svojih, a mi u Istri kod svojih neprijatelja, ne bismo nikad ništa dobili. Njemcem liberalom i nacionalom nije rečeni dodatak bio povolji. Njemačka katolička stranka je opet o'tom viećala, pak odlučila da neće postaviti onoga dodatka.

Tražilo se je druga koja bi postavio onaj dodatak, i koj bi spasio Celje, i ako bi resolucija Stürgkh bila prihvaćena. Dvojica zastupnika pristala jedan za drugim, al odustali. Konačno se je na to odlučio dr. Hruban, katolički Čeh iz Moravske. Postavio je onaj dodatak, bez ikakvog prejedica za bud što drugo.

Teda negda, kad se je vidilo, da je Stürgkh svrsio svoj zaključni govor, pozvao je predsjednik zastupnike da zauzmu svoja mjesta, da će se glasovati. Dvorana puna, kao malo kada. Svi Poljaci, osim jednoga, svi Česi, osim jednoga, svi Rusini, svi Hrvati i Slovenci, oba Srba, Rumunji osim dvojice, Talijani osim dvojice. U raznih njemačkih strankah manjka po koji, većih praznina je samo na klapah katoličkih Njemaca.

Zast. Hofmann iz Šlezije predlaže, da se briše svota za gimnaziju u Opavi; Svenjemac Berger predlaže da se briše svota za slovenske razrede u Celju. Obojica predlažu također, da se o njihovih predlozih glasuje po imenih.

Tu nastaje smetnja glede glasovanja. Konačno se odlučuje da se po imenih glasuje za ciele svotu proračuna za srednje škole ili proti njoj. Ako bi se ta prihvatila, onda otpada glasovanje glede Opave i Celja.

Proziva se, glasuje se sa da ili sa ne. Sa da, za ciele svotu glasuju Poljaci, Česi, Rusini, Slovenci, Hrvati, Rumunji, njemački katolici, i njemački veleposjednici i socijalni demokrati. Sa ne, glasuju Niemci liberalci, nacionalci, kršćanski socijali, i Talijani.

Sa da 239 zastupnika, sa ne 144. Po tom je spašen za sada ciele proračun, također za Opavu i Celje.

Nego što da vlada u buduće glede upitanih gimnazijah učini?

O tom govori: resolucija Stürgkhova glede ukinuća slovenskih razreda u Celju. Derschalt predlaže, da se o'toj resoluciji glasuje po imenih, i to se prima. Predsjednik kaže, da će se o dodatku Hrubanovom glasovati, posto se resolucija odglasaše, i to kao o dodatku, u savezu sa resolucijom; tako da će se napose kao o dodatku k resoluciji glasovati također o predlogu Hofmanna glede Opave i glede Pazina. Ako se resolucija Stürgkh glede Celja prihvati, onda će se napose glasovati, da li se prihvaća dodatak Hrubanov, napose, da li se pozove vlada da premjesti česku gimnaziju iz Opave, i napose: da li da uvaži da se gimnazija u Pazinu premjesti od tamo drugamo. Ako se ne prihvati resolucija, onda svi dodatci padaju od sebe.

Rizzi predlaže, da se predlog Bennatov glede premještanja gimnazije iz Pazina glasuje ne kao dodatak k resoluciji posebice, nego ujedno sa resolucijom Celje. On obrazlaže to, al ga ponovno predsjednik zove na red, da postavi predlog. On ipak pročita što je napisao, veće da su bili prevareni, jer da su oni proti Celju glasovali, a Niemci da nisu proti Pazinu; i zaključuje, da će on i njegovi drugovi glasovati proti resoluciji glede Celja, ako se zajedno neglasuje i glede Pazina.

Predsjednik mu veli, da on nemože pristati na takovo glasovanje. Kuća, upitana za mnijenje, zabacuje predlog Rizzov dobrom većinom. Proti njemu su od Njemaca njemački katolici i kršćanski socijali, i svi slavenski zastupnici.

Došlo je konačno do glasovanja o resoluciji Stürgkhovoj glede premještanja slovenskih paralela iz Celja. Proziva se imena. Glasuje sa da i ne.

Jedva se je kad tolikom napetošću sledilo kojem glasovanju kako tom. I članovi predsjedništva, i činovnici, i zastupnici, i sami ministri bilježili su glas svakoga zastupnika.

Sa ne, proti resoluciji Stürgkh glasovše svi slavenski zastupnici, svi rumunjski, i svi talijanski, 16 njih na broj, k tomu tri njemačka katolika, i to opat Treuentsfels i grofovi Trapp i Dürkheim.

Sa da, za resoluciju Stürgkh, njemački zastupnici svih njemačkih stranka, među njimi 10 njih iz njemačke katoličke stranke. Odstranili su se svi socijalni demokrati i 15 katoličkih Njemaca.

Uspjeh glasovanja: sa ne 203 sa da 170.

Poslije glasovanja.

Uspjeh glasovanja, čekan najvećom napetošću i razdraženošću, iznenadio je, na jednoj strani jako ugodno na drugoj jako neugodno. Sveniemi, njemački nacionalci i njemački liberalci, držali su pobijedu u pesti. Zastupnici slavenskih naroda, osobito slovenskoga, učinili su sve moguće, da njihova pravedna stvar pobijedi, al su ipak strepili da neće poljeđiti. Hip iza razglašenja bilo je liho, a onda buknuo je silan pljesak i klicanje na desnici, uprav iz duše i iz srca. Istodobno nastala je grozna buka kod rečenih njemačkih stranka, osobito kod Svenjemaca; te napadajući, psovke, grožnje proti njemačkim katolikom, proti Talijanom, i proti predstavnikom c. kr. vlade. Sveniemi stropotali su sa pulni i žviždali za glasno, i dobacivali razne povike. Njemačkim katolikom dobacivalo se je da su opet izdali njemačku stvar. Talijanom, da su glasovali u prilog svojih najljućih protivnika. Zastupnik Walz, njemački nacionalac, se je čak toliko zaboravio, te njim je doviknuo: „Vi Katselmacheri, sad možete dugo na Pazin čekati!“ Dakle dok pomažu Talijani: Niemcem tlačiti Slavene, dotle su dobri, liepi, dragi; kad se jednom zauzmu za pravednu stvar, bilo iz kojih razloga, onda su „Katselmacheri“. Prema klapam vlade vikalo se je: „Abzug Koerber“ (doli s Koerberom). Šliho i proti Hartlu. Ministar-predsjednik, bljed kao krpaj, stajao je hipac zapanjen, pak išao k predsjedniku kuće. Ovoga se je jedva

čulo, al je on među tim, i prije nego je ministar-predsjednik k njemu došao, proglasio, da izpadne glasovanja o resoluciji Stürgkhovoj, odbićem te resolucije, otpada potreba glasovanja o dodatku k toj resoluciji, naime Hrubanovom glede Celja za sporazumak obija narodnosti, glede premještanja česke gimnazije iz Opave i hrvatske iz Pazina, one su bez predmetne, o njih: netreba ni glasovati kao da neobstoje. Nadalje je predsjednik dao odglasovati o svih ostalih predložih proračunskoga odbora; pročitali podneske tečajno: sjednice uručene; zalelo vesele uskrsne blagdane zaključio sjednicu, te zajedno sa podpredsjednici iz dvorane izašao.

U dvorani trajala je i dalje grozna buka. Mnogi nisu ni opazili da je sjednica svršena. Između Wolfa i jednoga antisemite došlo je skoro do tučnjave. Zabranili su ju prisilno zastupnici.

Slovenski zastupnici zahvalili su narodu Čehom i Poljakom, što su se tako zauzeli za njihovu pravednu stvar.

Njemački nacionalci sastali su se u sjednicu da viećaju što njim je poslije poraza činiti. I oni kao da krive vladu radi uspjeha glasovanja. „Neue Freie Presse“, taj židovsko-liberalni list, tu nesreća za narode monarhije, prigovara otvoreno Koerberu, što nije osjegurao većine za Stürgkhovu resoluciju. To liepo osvjetljuje i rečeni list i njemačke stranke s jedne strane, i Koerberovu vladu s druge strane. One stranke hoće da vladaju nad parlamentom i nad vladom, i da njim pri tom pomaže Koerber i njegova vlada! Da nije nekakve tajne sveze između njih i njega, nebi mu one mogle činili takovih prigovora.

Osobit utisak učinilo je glasovanje Talijana. Resolucija Stürgkhova bila je zabačena sa 33 glasa. Da su Talijani, 16 njih na broju, izišli, bila bi bila zabačena sa 17 glasova. Da su glasovali za tu resoluciju, bila bi također zabačena, i to sa 1 glasom većine. Često veli jedan ili drugi zastupnik u raznih viećih i zastupstvih, što treba mene, moj glas neće odlučiti. Eto ovdje, kod blizu 400 glasova, svaki zastupnik mogao bi bio reći, moj glas je odlučio. Kad bi Talijani bili glasovali iz plemenitih nagona, moglo bi njim se biti zahvalno, i moglo bi se računati, da će se opametiti, i postupati prema svojim suzemljakom pravedno. Iz ovoga slučaja se zalibože nemože na to zaključivati. Oni nisu mogli doseći pokušaja za uništenjem hrvatske gimnazije u Pazinu, pak su glasovali za to da se uzdrži slovenske paralele u Celju. Da su mogli doseći većinu proti Pazinu, bili bi pružili svoju pomoćnicu ruku i proti slovenskim paralelam u Celju. Jer nisu mogli učiniti pokušaja da ubiju dva bića, dali su svoje glasove za to, da oba živu. Za glasovanje, proizšlo iz takovih motiva, mi njim nemožemo biti zahvalni. Njeki Niemci označuju njihovo glasovanje kao „vendetta“, osveta. Talijani bi kadri bili, dapače njihova je srdačna želja, složiti se s Niemci i s kim mu drago, proti slovenskim razredom u Celju, kad bi se Niemci obvezali zajedno s njimi proti hrvatskoj gimnaziji u Pazinu. Nadamo se čvrsto, da svih Niemaca, njihovih dviju skupina, neće nikad dobiti proti toj našoj gimnaziji, teško stečenoj i od svih nas srdačno milovanoj.

Poslije glasovanja o Celju govorilo se je i još se govori o otežanom položaju u parlamentu. Niemci navještaju protestne sastanke proti glasovanju; i groze obstrukcijom. Po svoj prilici će se izkaliti, i pak umiriti, iz ovih uskrsnih blagdana.

Svim čitateljem „Naše Sloge“, i svemu našemu hrvatskomu narodu, želim srčan Uskrs!

U posljednjoj sjednici odbora, izabranog od carevinskoga vieća radi poznatih dogodjaja u Trstu, priglasio je zastup-

nik Spintić predlog manjine. On je taj svoj predlog u sjednici carevinskoga vieća dne 6. marta ovako obrazložio:

Po čemu sudij govornik odnosi?

Visoka kućo! Velečastovani gospodin predgovornik *) upotriebio *) je vrlo oštre riječi proti velepoštovanom gospodinu izviestitelju **) osobito radi toga, što je on tobože slupo povjerovao izvještajem c. kr. vlade. Ja neimam povoda, da uzmem u zaštitu c. kr. vladu, napose njezine činovnike u Primorju, najmanje pako njihove izvještaje. Ja sam došao do uvjerenja, ne na temelju izvještaja vladinih činovnika iz Primorja, kojim ja u obće nakon svega onoga, što sam već doživio i opazio, nemožemo nikako više vjerovali, već na temelju izkaza, koji mi bijahu ordje u Beču ustmeno podani od osoba, koje bijahu kritičnih dana u Trstu i na temelju pismenih priobćenja, da je napose vojničтво pokazalo veliko strpljenje, i da tekar u najskrajnijem času, prisiljeno, puške se la-titi, te da su nastupili i takvi odnosi, da bijaše potrebno s jedne strane radi velikog straha, a s druge radi velike razdraženosti među pučanstvom, izvanredne mjere poprimiti, i to u tu svrhu da se većem, mnogo većem zlu izbjegne. To moram osobito kazati radi postupanja vojnika, kojim je zapoviedao nadporučnik Köpl. Osobe, koje bijahu u blizini, zamjećše mi, da bijaše vojničstvo takvim načinom izazivano i provocirano, da je ono u istinu onako moralo postupati, kako je i postupalo.

Pogriješke Lloyda i predstavitelja državnih oblasti.

Gospodo moja! Tim neću pako da kažem, da nisu: ravnateljstvo Lloyda i c. kr. vladini činovnici mnogo pogriješaka dne 13. pred 13. i još kasnije počinili. Kao što sam već u odboru spomenuo i kao što se mogu gospoda iz ove njemački i talijanski sastavljene brošure osvjeđošiti (pokazuje brošuru) bijahu pritužbe radnikah ravnateljstvu Lloyda već dugo vremena poznate. Poznate mu bijahu one pritužbe i tužbe putem jedne spomenice, koja mu bijaše već dne 24. jenara predana. Na tu spomenicu nije se pako nitko osvrnuo. (Čujte!)

Nezadovoljstvo Lloydovih grijača bijaše javno poznato od dne 1. februara, pošto su tada zapustili radnju. To bijaše poznato svemu pučanstvu Trsta i za to su morale znati također oblasti. Ipak nisu one sve dotle, dok nebijaše sve zahvatilo plamen, učinile nihi koraka, da bi bar posredovale s jedne strane između grijača i radnika, i s druge strane između gospodara Lloyda. Pogriješke vladinih činovnika jesu velike, a prije svega bijaše velika pogriješka, što nisu stupili sa radnici u doticaj čim su ovi zapustili radnju. Ta istina je, da su vladini činovnici morali brinuti se za službu i kako bi druge grijače primili. Ali istodobno imali su vladini činovnici stupiti u doticaj sa radnici, odnosno sa ravnateljstvom Lloyda, da razvide jesu li zahtjevi prvih pravedni ili ne.

I kasnije počinili su gospodo moja, vladini činovnici pogriješaka. Tako među ostalim, što su prije podne ili o podne radničku skupštinu zabranili, koju su pak za poslije podne dozvolili; nadalje, što su, kako je g. zastupnik dr. Ellenbogen pripoviedao, zaplietili proglas radnika, i tako počinili su i drugih pogriješaka.

*) Zast. socijalista dr. Ellenbogen. Op. prevod.
**) Zast. dr. Fuchs. Op. prevod.

DOPISI.

Iz Brhaunina, u velikom čednu. Imade već nekoliko vremena, da Vam se nismo javili iz ovih zapuštenih krajeva.

Mnoga bi se ruka utrudila, kad bi Vam htjela sve naše jade i nevolje opisati. Ali pomoću Boga i Vašom dozvolom javiti ću Vam se još kad i kad, neka vide naši neprijatelji, da smo se i mi već jed-

Predlog manjine.

U posljednjoj sjednici odbora, izabranog od carevinskoga vieća radi poznatih dogodjaja u Trstu, priglasio je zastup-

noć pešeli dizati iz mrtvila i da nećemo duže na sve šuliti.

Zao nam je, što moramo urjek pisati same jadikovne vesti. Ali ufamo se, da će sunce zagrijati i naš prag.

Nuše slavno obćinsko zastupstvo spava blaženi san pravednih. Obćinski zastupnici većinom nećine drugo, nego klimaju na svaki viši predlog. S toga biva da su naše sjednice gluhe i mrtve. Šta velimo sjednice! Ta koliko ih bilo od kad vlada novo zastupstvo? Valjda neimaju što da rađe u ovako velikoj obćini!

Mili Bože! ako zadješ po naših putovih izvan cesta, bilo ljeti, bilo zimi, treba da imaš što oćijuh, da na sve paziš, da vidiš kamo ćeš koraknuti, hoćeš li u vodu ili u blato ili na leticu, i hoćeš li, ako je plot blizu, ćuvati kapu na glavi, da ti ne ostane na draću ili kupini ili da ti oći, uši ili lice neogrebe; ili ćeš ćuvati kuret ili gaće, da ti ih nerazdrpa i tako se događa, da okaljan ili razdrpan kući dođješ ili pak jedno i drugo. Ovakvi puti nalaze se najviše oko Manjdivorci, po kojih žalibože nije sjegurno hoditi, jer tko padne, slomiti će si rebro! Nije li to Bogu plakati??

Po selih zimi od blata i kaljužah po putovih, a batak pred kućami nemože se nikud; ako je pak vrijeme južno, moraš radi smrdeža nos zaćepiti.

Zašto se to nepopravlja ili ćisti bilo za plaću ili na rabotu? A da borme! Njekoji prave, da zato plaćaju namete, ter da zbog toga nemože se il nesmije siliti ih na rabotu; svojevóljno neće da idu, kao da bi tobože drugomu, a ne sebi tim koristili.

Zašto se pak nećini koješta popraviti za plaću? Lokve i bunari su svi poplavljani; ljeti usilovani smo piti vodu gdje se i životinje napajaju.

Slavno zastupstvo u Rakuju naprtilo nam je god. 1900. nameta 100%, doćim je ove godine 50%. Odkuda ima vaditi siromašni puk toliki novac? Zlosretna klauzula dala nam je smrti udarac. I pod ovakvim tećkim teretom moramo pasti niće na crnu zemlju.

Zid od groblja kod sv. Marije od Zdravlja skoro je sav u razvalinah. Zašto se ne ćini: novi zid?

Zaćudili smo se, kad opazismo na pećatu: „Amministrazione Comunale di Castelnuovo“.

Nadamo se, da će ono upraviteljstvo brisati onaj napis sa pećata i napisati ga onako, kako su naši oći, djedi, praćdji i ćukundjedi govorili. Naši ljuti protivnici Talijani nastoje na sve načine da nas poltaljanće i polatine naše crkve, neće nam da dopuste ni moliti se u našem jeziku, a mi takvim dušmanom dajemo šibu neka nas šibaju!

Preporučamo našim zastupnikom, da gori navedeno poprave. Ujedno želimo, da se od sada napred zapisnik i dnevnik vodi u našem jeziku.

Mjeseca septembra 1895. bijaše zaključeno u Barbanu, da se komad ceste od crkve sv. Marije od Zdravlja pak do ceste na Banjadicku sagradi. Ali niti danas nije još započeta, a kamo li zgotovljena. Onaj komad ceste je od velike potrebe da se već jednoć sagradi, jer bi koristio svim blićnjim selima, a još više crkvi.

Ovim upozorujemo našeg gospodina načelnika, da u prvog sjednici obć. zastupstva pruži pitanje o gradnji onog komada ceste, ali ne možda da bi cesta išla kroz Brateliće, pak na staru stanciju, kako bi hćjeli njekoji, jer komu bi onda koristila?

One, koji misle, da nemaju dosta vremena za sjednice, pitamo: Tko ih je silio, da budu zastupnici? Ako su se pak zagnjeli proti volji naroda, znali su valjda da treba i nešto vremena ćrtvovati na korist obćine, inaće ako ih nije volja skrbiti za narod, kako zastupaju, nek se odreknu ćasti, pak mirna Bosna! Nu na

žalost ima ih med njimi, koji jedino radi ćasti žele sjediti u obć. zastupstvu, doćim im smrdi svaki il najmanji trud za obćinsko dobro!

Tko napokon misli, da se nedre sjednice s toga, što nemaju zastupnici vlastite koristi, taj valjda nećade, da su dućni doći zastupnici bezplatno na sjednice; dakle taj prigovor neima temelja.

Neimajući od zastupniće ćasti nikakve koristi, treba da nastoje svojim privatnim radom zaslućiti si štogod. Najviše rada pokazuju nekiji u vrijeme izbora, trudeć se, da budu svakako izabrani, ali pošto su postigli svoju svrhu, imali bi i raditi kao zastupnici na korist puka.

Iz Gorice, 24. marća. († Kardinal nadbiskup Missia.) Presećetila Vas je stalno neoćekivana viest o nagloj smrti našega metropolitte, knez nadbiskupa i kardinala dr. Jakova Missie. U ovdanćjih svećenićkih krugovih govorilo se, da je bolest visokoga dostojanstvenika pogibeljna, ali širi slojevi građanstva jedva su i znali što mu je i kako mu ide.

Poslednćjih dana ćutio se je bolesnik prilićno dobro; bio je dobro volje i veselo se sv. uskrnim blaganom. Preminuo je naglo dne 23. t. mj. providjen sv. oćajstvi za umiruće.

Pogreb njegov usoritosti obaviti će se poslije uskrsa. Tielo pokojnikovo inbalzamirao je trććanski liećnik i slovenski rodoljub g. dr. Simon Pertot. Izloženo će biti u staroj kapeli nadbiskupske palaće.

Sliedećeg dana po smrti otvriće pokojnikovu zadnju volju il oporuku, u kojoj se je sjetio svojih roćjaka, prijatelja i slućinćadi. Sav ostali imetak ostavio je ovdanćnjem sredićnjem sjemeništu, koje mu je na sreću lećalo.

Po oporuci imao bi biti pokopan na groblju na sv. Gori, nu govori se, da će ga pokopati u crkvi B. D. Marije na sv. Gori.

K pogrebu imali bi amo doći biskupi: kreći dr. Mahnić, ljubljanski dr. Jeglić i poreći dr. Flapp.

Njeg. usoritost kardinal i knez nadbiskup gorićki dr. Jakov Missia rodio se je g. 1838. na Muti, u župi sv. Krića kod Ljutomeru na slovenskom Stajeru od seljaćke obitelji nazvane „pri Mislovih“.

Bogoslovne nauke započeo je pokojnik u sjemeništu u Gracu, odakle ga poslaće u njemaćki zavod (Collegium Germanicum) u Rim, gdje je ostao šest godina i gdje bijaše promaknut na ćast doktora sv. bogoslovja.

God. 1863. bijaše redjen za svećenika. God. 1879. postao je kanonikom, a godine 1884. biskupom ljubljanskim. Po smrti gorićkog nadbiskupa Zorna imenovan bijaše g. 1897. dr. Missia njegovim nasliednikom, a g. 1899. podieljena mu bijaše ćast kardinala.

Nagla smrt toga odlićnoga dostojanstvenika spraviti će u nepriliku vladine krugove u Beću i crkvene u Rimu. Sada imademo u Primorju izpraćjene dvie biskupske stolice i to u Trstu i Gorici. Pokojni kardinal imno bi bio svakako glavnu rieć kod imenovanja biskupa u Trstu, a sada ne samo ća neima njegove uplivne i možda odlučujuće rieći, već treba i njemu traćiti nasliednika. Vrlo će biti tećko naći mu dostojna nasliednika svećeniku i ućenjaku.

U narodnom pogledu neznamo komu da ga pribrojimo; prisvajaju si ga Talijanci, katolici i Slovenci-katolici, ali po našem nemjerodavnom sudu imali bi nanj najveće pravo Niemci-katolici.

Bio je dobra i milosrdna srca i rado je pomogao gdje mu bijaše moguće.

Kao politika i kao vatrena podržavatelj latinćstine u naših crkvaćh nećemo da govorimo na ovom mjestu već danas, jer bismo morali po koju gorku kazati, a toga nesmijemo nad toplim jošće tielom. Viećna uspomena, mir i pokoj njegovoj plemenitoj duši.

Radi uskrnih svstaka neć izaći utorak „Maha Stoga“ i radi toga — da odćetimo predplatnike — izdali smo današnji broj na 8 stranica. Budući broj će izaći dakle danas osam dana. Tom prilikom ponovno molimo predplatnike, da nas nezaborave podmirećem iste.

Franina i Jurina.

Fr. Ce govori ona karta spod rećoja, da je svi lejiju?
Jur. Ma ce neznas?!... Na njoj je kako Namestnik, ki je va Trste, zalvaluje svim nam Cresanom, jer da smo ga udelali našim grajaninom, pa govori da je proprio za to „comoss!“

Fr. Ma kako to svim zalvaluje, kad niki nit ni znal za to?..
Jur. Ter je dosta, da to znaju i udelaju sama ona tri... forsi nisu oni sve va grade?..

Fr. A pak, zac su ga udelali, forsi je posial blago beci da mozemo uređiti propale kampanje, za nepeljati se po svetu za imeti skrobie kruha?

Jur. Proprio za to: votacioni, votacioni za brzo, pa ter znać ke su za to već nepravice udelali, i takó bi hteli ovom finom mrezićom latiti Nemestićka, da jim pokrije njihova zla dela!

Fr. Ahaa!... Ma se misliju komunisti, da na Becu ni judi povrh Namestnika?!
Jur. I meni se para!

Fr. Od kuda tako kasno?
Jur. Dolazim iz Banjola.

Fr. Pa ća je nova tamo.
Jur. Govori se da su peritu juratu posli posli slabo onamo u Vinkuranu poli Stinjanke.

Fr. A tako?
Jur. Ma ća, da mu je pila na krivo posla, pa da nije ućinio od somića do somića ni pol metra niže krov.

Fr. E laglje je galopirat nego delat.
Jur. Ma da li barem muća, nego se hvali, da on nema potrebe od Hrvati.

Fr. A ja sam ga vidlja da je poša na Brijune, prosit dela uprav poli Hrvati.
Jur. Tako će se manko naućit delat!

Fr. Si ću, ća govore zrenjski krnjeli i sarrenjaki, da su stivali ća dva popa: jednega hrvaskega a jednega kranjskega?

Jur. Ćul sam ćul!
Fr. Ma neznaš, zaš su to stivali?
Jur. Zać?

Fr. Zać da oni imaju dva popa, ki se ne pećaju va njeneća, a drugeć donke, da nimaju potrebe.

Jur. A od kuda su ti njihi popi i kako se zovu?
Fr. Ovo su ti dva popi propjio iz Zrenja. Jedan se zove „detto Paja“ a jedan „detto Slama“.

Jur. A kada su prisli va Zrenj?
To su ti još od onda, kad su Pregarci hojevali s procesijonom va Zrenj, a Zrenjci su njih jih stavljali blizu puta, da neka si jih ponesu doma.

Jur. Pa ća jih nisu zeli?
Fr. Ne, su njih jih pustili za veću potrebu, a sada neka ih uzivaju.

Jur. Ma ja san ćul, da će njim gospodin Petrolio drugeća poslat?
Fr. Aj bi bolje storića, da bi si ga doma zadreća, da mu luštra postoli, nego ga va Zrenj poslat, zać ako ni nebi pre-

mogal jiat i pit davat, bi mu po noći va vrata pucali i s kamenjen okna razbijali.

Jur. Aj ne bi Saćezani, Klani i drugi, nego nutarnji, ken zenie petljaju po drugeć selah.

Fr. Kako to da su se dale na ta posal?
Jur. A ja, popa ni, limozine ni za se pomoć, vina se ne proda, donke za veću silu je to delat.

Fr. Ter ća njim ne pride on Ćić-Jelo-vićan s Portul mašit va nedelju?
Jur. Ne, zaš je jednu nedelju va crekve sve po talijanski govoril, a ljudi ga nisu razumeli, pak su mu rekli, da te za njim vetar i buru poslat, ako njim još pride tamo klavnrat, i polie maše h onemu leguleu va „Legu“ bežat.

Fr. Bog njim daj zdravlje!

Fr. Bog njim daj zdravlje!

Fr. Bog njim daj zdravlje!

Fr. Bog njim daj zdravlje!

Fr. Bog njim daj zdravlje!

Fr. Bog njim daj zdravlje!

Fr. Bog njim daj zdravlje!

Fr. Bog njim daj zdravlje!

Fr. Bog njim daj zdravlje!

Fr. Bog njim daj zdravlje!

Fr. Bog njim daj zdravlje!

Fr. Bog njim daj zdravlje!

Fr. Bog njim daj zdravlje!

Fr. Bog njim daj zdravlje!

Fr. Bog njim daj zdravlje!

Fr. Bog njim daj zdravlje!

Fr. Bog njim daj zdravlje!

Fr. Bog njim daj zdravlje!

Fr. Bog njim daj zdravlje!

Fr. Bog njim daj zdravlje!

Fr. Bog njim daj zdravlje!

Fr. Bog njim daj zdravlje!

Fr. Bog njim daj zdravlje!

Fr. Bog njim daj zdravlje!

Fr. Bog njim daj zdravlje!

Fr. Bog njim daj zdravlje!

Fr. Bog njim daj zdravlje!

Fr. Bog njim daj zdravlje!

Fr. Bog njim daj zdravlje!

Fr. Bog njim daj zdravlje!

Fr. Bog njim daj zdravlje!

Fr. Bog njim daj zdravlje!

Fr. Bog njim daj zdravlje!

Fr. Bog njim daj zdravlje!

Fr. Bog njim daj zdravlje!

Fr. Bog njim daj zdravlje!

Fr. Bog njim daj zdravlje!

Fr. Bog njim daj zdravlje!

Fr. Bog njim daj zdravlje!

Fr. Bog njim daj zdravlje!

Fr. Bog njim daj zdravlje!

Fr. Bog njim daj zdravlje!

Fr. Bog njim daj zdravlje!

skog odbora, koji da ide: jedino: zatim kako bi izazvao nemir i izgrede u Maccedoniji, te obećaje, da će: poduzeti oštre mjere a da zaprieči ustrojenje četa: maccedonskih revolucionaraca: na bugarsko: zemljištu. Povrh toga obeća, da će: naložiti vojničkim oblastim: na granicama, da zaprieče prelog bugarske granice svim po: gibeljnim osobama.

Rusija. Poljski listovom pišu iz Petrograda, da su podvrgnute strogoj pažnji redarstva svi njemački klubovi, razna njemačka društva, novine itd. nakon upozorenja pukovnika Grimma, koji je prodavao Njemačkoj tajne osnove: ministarstva rata. Izdaja pukovnika Grimma: izazvala je veliko ogorčenje u vojničkim krugovima Rusije. Iz Varšave javljaju, da je car Nikola odlučio najstrožije kazniti krivce; on da će osobno sudjelovati kod iztrage. Vojnički častnici, koji su došli iz Petrograda u Varšavu priprevidaju, da je car Nikola uz: uklitno čim je doznao, da je u izdaju upleten pukovnik Grimm, porieklom Niemac; a hvala Bogu, što neima u taj grozni zločin upletenih ni Rusa ni Poljaka; ja ću već znati kazniti izdajice.

Pukovnik Grimm prodao je Njemačkoj čitavu osnovu Rusije o njezinim utvrdbah na rusko-njemačkih granicah. Tu osnovu da su bili izradili zajedno ruski i fran: cezki generali. Radi toga da je i pobudila veliko iznenadjenje ta izdaja i u fran: cezkih vojničkim krugovima. Ta otkrića izdaje imati će bez dvojbe i političkih posljedica. Ruski odlučujući krugovi neće stalno mirno podnašati, što se susjedna i prijateljska Njemačka upušta u takove trgovačke po: slove sa ruskim podanicima. Već do sada: vladalo je veliko nezadovoljstvo proti Niemcem u većih gradovima Rusije, a naj: novije otkriće o pukovniku Grimmu oha: diti će bez dvojbe još više i onako nepre: više tople odnošaje između Rusije i Nje: mačke. Francezki listovi izkorišćuju taj dogodjaj na svoju korist tim, što nastoje prikazati njemačke vojničke i diplomatske krugove u što crnijoj slici.

Francezka. U sjednici ministarstva, obdržavanoj dne 24. t. mj. odobrena bi: je sazonska osnova, kojom se traži iz: vanredna vjeresija za putne troškove pred: sjedniku republike Loubetu u Rusiju. U senatu predložio je ministar Delcassé tu osnovu, koja bijaše prihvaćena oduševljeno i velikim odobravanjem. Istotako prihvat: ju parlament jednoglasno. Vlada pita izvanredni kredit od 500.000 franaka za putne troškove predsjedniku i njegovoj pratnji. U parlamentu spomenuo je mi: nistar, utemeljujući svoj predlog, pismo cara Nikole, koji pozivlje predsjednika Loubeta u Rusiju, da se osvjedoči na vlastite oči o srdačnih simpatija Rusije do saveznice Francezke i o iskrenih od: nošajih, koji postoje između obiju naroda. Te riječi ministrove bijahu pozdravljene burnim odobravanjem.

Mjestne:

Usljed dopuniteljenih izbora i imo: novanja za članove i zamjenike u komi: siju za procjenu lične dohodarine za grad Pulu, pomenuta je komisija sada ovako sastavljena: predsjednik Lali Josip, c. kr. viši porezni nadzornik; podpredsjednik i izvjestitelj dr. Pader Oskar, c. kr. porezni nadzornik; članovi birani: Afan pl. Ri: vera di Roccamare, dosluženi c. i. kr. kap: petan fregade, Cipriotti Ivan, posjednik, Negovetich Jerolim, dosluženi c. i. kr. stro: jevodja mornarice, Selenati Eneo, trgovac, dr. Zadro Ferdinand, odvjetnik, Zuliani Daniel, posjednik; imenovani: Davidček Franjo, dosluženi c. i. kr. strojevodja mor: narice, Donaggio Vjekoslav, c. kr. porezni pristav, Furlani Franjo, c. kr. viši mje: rnik, dr. Pader Oskar, c. kr. porezni nadzornik, Rocco Josip, trgovac i posjednik, Stihović Andjeo, krojač; zamjenici birani: Guizza Blaž, kovač i posjednik, Dejak Vjekoslav, trgovac i posjednik, Geyer Ferdinando, poduzetnik i posjednik, Ive Ivan, trgovac, Wassermann Valentin, posjednik, mjesto

izpražnjeno; imenovani: Cvek Valentin, c. kr. porezni oficijal, Della Martina Rudol: f, c. kr. carinski činovnik; Fabretto Dominič, pok. Ivana, posjednik; Hoima Albert, dosluženi c. i. kr. viši komisar mornarice, Scala Franjo, gostioničar, Volpat Josip, stolar.

Ogroman zajam grada Pula. U jednoj od posljednjih sjednica našega za: stupstva prihvaćen bijaše predlog gradskog glavarstva, da se sklopi ogroman zajam od 1,200.000 kruna uz 4 1/2% po sto ka: mata. Tim novcem: kane gradski: otci: provesti: razne radnje u gradu i u naj: bližjoj okolini. Izdati će se 1500 obveznica po 200 kruna; 300 po 1000 kruna; 200 po 2000 kruna i 20 po 10.000 kruna.

Sretnih li porezovnika, koji će imati da plaćaju silne kamate na toli ogroman zajam.

Konsumno društvo u Pali, traži izvršnog poslovođu: Traži se poznavanje hrvatskog ili slovenskog jezika, po mo: gućnosti i talijanskog. Ponude neka se šalju na: „Konsumno društvo“ Pula — Siana.

Pokrajinske:

Priznanje i zahvala. Predsjed: ničtvo političkoga društva „Edinost“ u Trstu odposlalo je pismenu zahvalu i pri: znanje načelniku mladoškopskog kluba na carevinskom vieću zastupniku dru. Pácaku i načelniku poljskog kluba („Kolo“) vitezu Javorskomu, što su članovi jednoga i drugoga kluba složno sa ostalimi slavens: kimimi zastupnici na carevinskom vieću glasovali proti prenosu slovenskih para: lelka sa državne gimnazije u Celju, te tim izkazali veliku ljubav i uslugu slovenskomu narodu i ujedno pokazali pravu uzajem: nost sa ostalimi slavenskim plemeni.

Vinka Justi. Iz Opatlje pišu nam, da je tamo preminula prošloga čedna u liepoj starosti od 82 godine vrlo čestita domorodkinja gospođja Vinka Justi provi: djena sv. Otaštvi za umiruće. Imajući pravo glasa kao posjednica, vršila je čestita starica to pravo uvijek točno i to: s narodnom hrvatskom strankom. I kod: netom minulih izbora za občinu Volosko Opatlja glasovala je za hrvatske predlo: zenike. Zahvalni suobčinari izkazuje njoj u nedjelju povodom njezina pogreba mno: gobrojni posljednji počast, a mi njoj kli: čemo iskreno: Počivala u miru vriedna starice i domorodkinjo!

Uzor-licnik! Opatijski „N. List“ pripovieda, da su prošloga čedna oružnici: odveli u tamnicu občinskoga liečnika u Plominu dra Rocco, jer da je počinio uvriedu Njeg. Veličanstva, razgovarajuć o posljednjih izgredih u gradu Trstu. Pravo opoza naš opatijski drug: Da su takovi svi naši Kalabrezi u Istri. Niš ne mrze tako, kako naše cesarstvo i njegovu svetlu krunu.

Pišu nam iz sv. Lovreća Pazena: tičkog: Dne 6. veljače oko 12 sati na večer pojavio se požar u dvoru Martina Herala pok. Antuna.

Sredom u ono doba noći pošlo je za rukom spasiti blago a krma i ostalo po: svema je uništeno.

Banka „Slavija“ kod koje je bilo osigurano izplatila je 1000 K za pretr: pljenu škodu. Da nije bio osiguran, ne: vjola bi bila veća.

Službena agitaclja. Alberto Giorgiè, poštanski odpremač u Sv. Petru u Sumi, običaje pribijati na svoju kuću tik uz poštarsku sabiranicu, protuhrvatske no: vine, kad je u njima koja uvrieda za hr: vatski narod, dajuć tako prigode, da ljudi na ulici čitaju poruge na hrvatski narod, i da se skandaliziraju i vriedjaju oni Hr: vali, koji idu predavat listove. To se do: gadjaju u mjestu napućenu izključivo hr: vatskim narodom, kojega se usudjuje dr: zavni plaćenik tako nesramno provocirati i vriedjati. Upozorujemo na to c. kr. ravnateljstvo pošte i brojjava, kao i na: čelnika g. Defara, kojemu preporučamo, da upozori na te bezobraznosti ministarstvo

nutarnjih poslova, kojemu je još na čelu ministar Körber, onaj isti, od poznate okružnice činovnikom Austrije.

Istarski sabor imao bi se sastati na novo zasjedanje: tekar: mjeseca junija i to radi prelienog djelovanja carevinskog vieća i zbog delegacijah, koje će se sastati mjeseca maja.

Talijanski listovi Istre pišu, da će biti stalno imenovan zemaljskim kapetanom g. komendator M. Campitelli. Jadrnih li: zastupnika!

Uskrani dar — utjerivanje školskih taksa! Zemaljski odbor u Poreču za: ključio je, da se u 47 mjestnih občina Istre uvede službeno namet radi zaosta: taku od školske takse.

Veselite se porezovnici Istre; ako neznate kamo s novcem, pokazati će Vam gospoda u Poreču kamo da ga sahranite!

Konstituiranje novoizabranog ob: čininskog zastupstva u Osoru. Iz talijanskih novina doznajemo, da se je konstituiralo novo občinsko zastupstvo Osora predp: rošog četvrtka. Uzprkos nastojanju kolar: skoga poglavara i pritisku tamošnjih tali: janaša, ne bijaše izabran načelnikom dugoljetni načelnik Salata, nego Dinko Zorovich. Občinskimi savjetnici bijahu izabrani: Jakov Salata iz Osora, Ivan Li: nardić iz sv. Jakova, Mate Faračić i Josip Gršković iz Nerezina.

Naše pućanstvo one občine nežali: nimalo što nebijaše izabran naš ljuti na: rodni protivnik Salata načelnikom, premda: će on i nadalje vodili tamo veliku rieč. Otekujemo od tamošnjih naših prijatelja, da će nas obćinije izvjestiti o tom izboru.

Iz Mihotièih pišu nam, da su dno 17. t. mj. sahranili na vječni počinak na groblju u Rukaveu prerano preminulu učiteljicu Ljubicu Šepić iz veliku saučes: te lamošnjeg pućanstva. Sprovodu prisustvo: valo je mnoštvo naroda sa svojim dićnim načelnikom g. K. Jelušićem na čelu. I narodno učiteljstvo sa g. kotarskim nad: zornikom izkazalo je mnogobrojno zadnju počast ljubljenoj drugarici, koja se je u cvietu svoje mladosti preselila u bolji život i kojoj kličemo još jednom srdačno: Bila: Ti lahka domaća gruda!

Nasamaren opatijski literati. Čitamo danomice, kako je jedan ili drugi gradski prefriganac nasamario kakvog: nekog seljaka ili kakvu priprostu ženu, ali da takav prefriganac prevari mudre i učene glave, gospodu i literate, to se ne: dogadja svaki dan. A ipak se je to do: gđilo nedavno u našem slavnom Oprtlju, gdje imade i danas 70 glasovitih literata, koji bi nadmudrili sve mudrace i sve akademike čitavog svieta. Eto, čujte, kako se je to dogodilo.

Mjeseca febrara t. g. došao je na opatljске Livade glasoviti mje: rnik poslan od samoga ministra željeznica, da napravi nacrt za gradnju željeznice od Livada do postaje Roč ili Buzet na dr: žavnoj željeznici Trst—Pula.

Opratljški učenjaci i literati sakupili se oko njega, predstavili mu se kao naj: pametnije glave čitave Istre, zamolili ga za njegovo prijateljsko, pozvali ga u svoje gospodske palače, gostili ga i danju i noću samo da ga nagovore na to, da napravi nacrt za tu željeznicu vrlo visoko, tako naime, da bi započeo — ne dolje u Livadam, nego gđjegov više u brdinam, pak da bi željeznica pruga prošla oko: samoga Oprtlja, pa na opatljški Kras, Zrenj i Rakitovac.

Glasoviti inžinir dao se moliti, ali se ipak umekšao videći, da imade sa „libe: rati“ posla! Obeća im težkim srdcem, da će im zadovoljiti, premda će imati više tehničkih poteškoća. Gospoda libe: rati neznadu, gdje bi tomu slavnomu i uslužnomu inžiniru mjesta našli. Klanjaju mu se lievo i desno, goste ga i dvore kao kneza, šalju mu butilje i druge darove.

Jedan od literata, imenom Rinaldi, stavio mu na porubu svoju kočiju kad god je hotio, a on se po liepom vremenu vozikao amo tamo kao u Motovun i druga

susjedna vjesta, a po ružnom vremenu zabijao je „pikete“ ili klinove kao zna: kove, kuda će proći ta nova željeznica. Tih klinova zabio je u vinograd literata Coticha, zvanog „Moretto“, jednog od stupova talijanske stranke. Ovaj, bojeći se za svoj vinograd poslao inžiniru 12 butilja izvršnog refoska na dar, i tim je spasio svoj vinograd.

Konačno dodje glas o tom glasovitom inžiniru i do oružničeva, koje mu nepo: vjerova kao opatljški liberati, već ga liepo kao varalicu i slepara spravi u hlad.

Možete si misliti, kako su na taj glas ostali okamenjeni opatljški literati. Da Vam ih je bilo viditi, kako su jedan dru: goga kiselo gledali! Oni si nemogu dati mira, kako ih je mogao onako mudre i učene nasamariti onaj neznanac. Naj: više ih peće ta sramota — jer na butilje su već zaboravili. Naši seljaci na vjansćini pucaju od smieha radi te komedije, koja je inžinir tako krasno odigrao sa opr: taljškimi liberati.

Iz Voloskog piše nam naš redov: iti dopisnik: U svojem zadnjem dopisu tik pred izborima javio sam Vam, gosp. urednici, realno stanje obiju stranaka, t. j. naše domaće ili hrvatske i talijansko: njemačke, koja bi po sili hljela profjerat Hrvate sa občine. Već u tom dopisu javih Vam, da se tu neide za tim, da dodju Talijani na občinu, jer Talijana ordje vrlo malo imade, već da se je išlo zatim, da se postavi na čelo občine ljude, koji su zakleti naši neprijatelji, pa pripadali oni i turskoj narodnosti. To nam jasno tumaći onaj uvjet, koga je pajađas Krstićev Dr. Tripold postavio našem zastupniku, da se naime ima podieliti združenoj nje: mačko-talijanskoj stranci 10 mandata, od kojih bi jedan zapao konzula, koji je amo došao truhom za kruhom i koga je amo junta poslala, da muti i smućuje naše mirne obćinare. — Moja se je dakle tvrđuna podpunoma obistinila; Talijani podupiru i samoga vraga, samo da štete Hrvatima bez obzira na to, da li imadu oni od toga kakve koristi ili ne. — Glav: nu korist kod toga crpili su dakako Krstić i Konzul, koji su obojica plaćeni za to, jer Krstić nema druge zaslužbe osim onih 200 kruna, što mu ih šalje Campitelli, a Konzul zasluži jedva tolika, da živi. Nu nemislite, da će oni ni sada iza tako sra: motnog poraza, nirovati! Jok vala! Oni će sada usteke činiti i dok budu isti rie: šeni, zaprijana čeljad će odavna zaboraviti da su bili u obće izbori. —

Nelogično bi bilo, kad bi se te ljude napadalo i osudjivalo s razloga, što agi: tiraju i što se u obće upuštaju u borbu. Ne; svagdje, gdje imade protivnih eleme: nala, svagdje imade borba, a ta borba donjekle je i potrebita, da čeljad ne zaspi, da ne postanu mrtna; nu osudjivat se mora one, koji se bore za nepravednu stvar i koja u toj borbi upotrebljuju tako gnjusna i sramotna sredstva, košto su ih kod netom obavljenih izbora uporabljivali navedena dvojica i njihova malobrojna svojta. Njihovu borbu ne može se inače nazvati nego kruhohorstvo, a onoga, koji se usudjuje uzimati takve ljude u obranu i koji govori, da imadu i oni pravo, da žive, taj je „Streber“ ili kukavica, taj nije „naš“!

Izbori su dakle svršeni i u našu ubavu obćinu povratiti će se opet normalni od: nošajih, svaki će se latit svoga posla, zado: voljan i sretan, da je učinio svoju patri: otoku dužnost a kukavice i izdajice izjedat će savjest, što su prevarili svoju majku, što su zatajili svoju narodnost i prodali svoju dušu za judin novac.

Redovita glavna skupština Gospo: darske Zadruge u Kastvu, biti će dne 31. marča 1902. ob 9 sata u jutro sa sljede: ćim dnevnim redom: 1. Pozdrav pred: sjednika. 2. Izvješće tajnika. 3. Izvješće blagajnika. 4. Izvješće revizionalnog od: bora. 5. Razdieljenje gospodarskog orudja. 6. Različiti predlozi.

Priložena slika našega današnjega broja donosi nov Kathreinerov predmet, koji je izvoran u zamisli upravo, kao i prijašnjih godina objavljivane i još sveobće u uspomeni stojeće Kathreinerove slike. Mnogovrstno pripremljene skupine ovih slika postaje će tom izvornom kompozicijom mladosti i nadobudnoga bečkoga umjetnika Adama znatno obogaćene. Stasita seljačka djevojka, prava slika čiloga zdravlja i veselja za rad, vraća se kući sa žetve medju zrelim žlačanim i plodnim klasovima. Predmet kao i umjetnički krasno uspjeta izradnja jednako je divno i dražestno, to opetovno pokazuje, koli se neumorno tvrdka Kathreiner trsi, da svrhu svoje propagande pomoću policajal na ljepotu i dopadnost privedu u sklad. Kad se pak tako izvrstan predmet, kao što je Kathreiner - Kneippova sladna kava, na toli ukusan i simpatičan način preporučuje občinstvu, tad nije nikakovo čudo, da se za nagradu tolikih nastojanja i takovoga truda odaje takodjer lep i povoljan uspjeh.

Iz drugih krajeva.

Na korist „Družbe sv. Cirila i Metoda“ za Istru. U zagrebačkih novinara čitamo, da je uništeno prigodom velikog pjevačkog komerska, što su ga dne 2. t. nj. priredila zagrebačka pjevačka družba „Kolo“, „Merkur“, „Stoga“ i „Sloboda“ skupa sa „Gradjanskim strijeljačkim društvom“, „Hrvatskim sokolom“, te sveučilišnim građani na korist „Družbe sv. Cirila i Metoda“ za Istru, ukupno 2503 K 6 para, a potrošeno je 191 K 43 pare, te je ostalo čistoga prihoda za našu „Družbu“ 2311 K 63 pare. Živili takovi prijatelji naše plemenite „Družbe“!

Novi ručni stroj za tkanje. U zagrebačkih listovih čitamo, da je učiteljica strukovne škole gdja. Terezija Tišov u Zagrebu, izumila novi ručni stroj za tkanje, te je početkom ove godine zamollila nanj patent. Tko je ikad motrio tkalce koliko se trude dosadašnjim strojem za tkanje — krošnjami — koji radi svoje veličine i nespretnosti pricio svaki napredak u tkalačtvu, a uz to tražio velike prostorije, silan napor radnika, veselili će se ovom izumu hrvatske učiteljice. Stari strojevi jesu osim toga skupi i neprikladni za mnoge tkalačke radnje. Novi stroj gdje. Tišov moći će rabiti svaka obitelj radi jednostavnosti, nizke cijene i spretnosti. Taj stroj je tako prikladan, da se mogu na njem izradjivati sve vrsti tkanja, najfiniji i najviece sagovi, premda je taj stroj tako malen, kao i obični sivaći strojevi. Sagovi na tom stroju izradjeni imaju sve prednosti pravih originalnih orientalnih sagova i gledom na čvrstoću i ljepotu tehnike i slobodu umjetničkog čuvstvovanja, a zato ga je izumilica i nazvala „Sagovac“. Osim toga je taj stroj tako lak i prikladan, da će na njemu moći i mala djeca od 7—8 godina bez ikakove poteškoće raditi, a uz to daleko jeftiniji od najjeftinijih sivaćih strojeva, da će ga moći i najsiromašnije obitelji nabaviti, kojima će postati izvor zarade. Cim gdja. Tišov dobije zamoljeni patent, ona će držati predavanja, kako na novom stroju valja raditi. Ovaj hrvatski izum kadar je u obće tkalačkom svijetu stvoriti novu eru.

Služavka postala milijunašica. Gotovo od prosjakinje postala je neka starica Ehrenberg u Hotterhecku u Siegerlandu višestrukom milijunašicom usljed neočekivane baštine u Parisu. Ona je dobila obavijest od franczeških obilastih, da je u Parisu umrla njezina sestra te ostavila imetak od 5 milijunah frankah. Oporučiteljica je boravila kao klučarica kod nekoga časnika franczckoga koji je pao u

boju godine 1870—71. Udovica ovoga časnika pridržala je nju pri sebi i ostavila joj je sav imetak uz uvjet, da ju do konca života uzdržava. Ključarica je to učinila i baštinita znatan imetak, koji je stedinjom uvećala. I ona se je bila udala, ali nije imala djece, paše je rano obudovjela. Sada je umrla kao udova bez djece i čitav njezin imetak zapao je staru Ehrenbergovu, koja je bila služavka. Ehrenbergova bila je udana, ali ju je muž davno već ostavio.

Sposobnost za vojnictvo. Ličnik dr. Kende napisao je knjigu o sposobnosti za vojnictvo kod pojedinih naroda. On je došao do rezultata, da su najsposobniji njemački vojnici, te da su najjači, najzdraviji, jer se i dobro hrane, a nisu smatrani za „kanonenfuter“, već za savstveni dio narodne moći. Od vojnika naše monarhije najbolji su Hrvati, Česi i Mađjari. Vojnici iz alpinskih predjelah te Bošnjaci su najspesobniji za to, jer su uza svu živost i krepkost mekane čudi, te previše misle na svoj ljubljani dom. Najslabiji vojnici jesu Talijani, te ih i najviše umire. Od 100.000 vojnika od pada na samoubojice u Rusiji 15, Englezkoj 22, Italiji 32, Njemačkoj 55, sjevernoj Americi 78, a našoj monarhiji 99, dakle najviše. Zašto?

Devet dana živa zakopana pod zemljom. U gradu Šemaha na Kavkazu, koji je uništen potres, kopaju se iz ruševina zatrpana čeljad, te se izkopalo već nekoliko stotina bilo mrtvih bilo ranjenih. Medju tima izkopali su ovih dana i jednu mladu djevojčicu od šest godina, keer jednog Turčina, koja je stala zakopana pod ruševinama punih devet dana. Kada ju na svietlo iznesoše, tako se onesvjestila, da su je scienili mrtvom, ali se pod vešer osvjestila, te počela govoriti. Prve rietci, što je izrekla, bile su, da joj donesu vode.

Sedam sinova u tri godine! U mjestu Ussega, u Liguriji, žena jednoga pastira, Margarita Lantura, rodila je ovih dana četiri sina, sve jednoga za drugim. Svi su zdravi, kao što je zdrava i njihova plodna mater. Tek je prošlo tri godine, što se za svoga valjanoga mužića udala, i do sad mu je sedam sinova darovala; a nema joj jedva 25 godina! Sretnog li ota!

Englezki gubitak u Južnoj Africi. Iz službenih podataka o ratu izmedju Engleza i Bura u južnoj Africi, koji traje već dvie godine i četiri mjeseca, doznajemo, da je palo 995 englezkih časnika i 19.500 momaka; nesposobnih za ratovanje ostalo je 2832 časnika i 65.869 momaka. Gubitak taj bio bi još veći, da nisu Buri pustili na slobodu 372 englezka časnika i 8819 momaka. A gdje su oni pustili milijuni sterlina?

Pomorski gorostas. Najstarije preko-oceansko parobrodarsko društvo pod imenom „Cunard Line“, koje je još do nedavna imalo najveće i najhitrije parobrode za prevoz putnika i robe izmedju staroga i novoga svijeta bijaše u novije doba nadjačano od njemačkih parobrodarskih družtava i što se tiče veličine i brzine njihovih parobroda. Da zadobije opet prvenstvo u jednom i drugom smislu, odlučilo je rečeno društvo graditi ogroman parobrod, koj će mjeriti u duljini 213 metara; imati će dva svrdla, dva stroja bitzanca sa 48.000 konjskih sila. Tom silom juriti će taj pomorski gorostas 25 milja za jedan sat ili 46.000 kilometra na sat. Novi gorostas ploviće će izmedju Liverpoola i Newyorka.

Proizvod zlata godlno 1901. Po računu američkog novčanog ureda iznosi proizvod zlata prošle godine 54,773.000 sterlina. Prama proizvodu od godine 1900. narasao je proizvod prošle godine za 890.000 sterlina, a zaostaje za proizvodom iz god. 1898. za 9,900.000 sterlina. Južna Afrika dala je prošle godine zlata za 474.000 unča prama 3,995.000 od god. 1898. U kapskom području iznosi manjka

za 13,183.000 sterlina. Posljedice englezkoburskog rata čute se: dakle vrlo osjetljivo i u proizvodjanju zlata.

Narodne poslovice o ženi. Ženski gonos, pravi ponos. Mač i žena, stvar je jedna. Lupež se da u laž, a žena u plač. Ne vjernj konju, koji se poli, niti ženi kada se topi. Lažljivac se uzda u kletvu, a nepoštenica u plač. Nije maca kriva, što je domaćica liena. Bog te sačuvao žene brkate, a čovjeka brice. Kuća ne stoji na zemlji, nego na ženi. Da nije ženske zadorice, ne bi bilo ni mužke prekoricke. Nema sela bez mehane, niti žene bez mane. Dievom vila, a nevom gnjila. Kakvo gnjezdo takva ptica, kakva kuka taka stopanjica. Žena muža nosi na licu, a muž ženu na kofulji. Ženskom poslu nigdje kraja. Žena junake radja. Dok je čupom, ima sedam ruku a jedan jezik, a kad se uda ima sedam jezika a jednu ruku. Vidi se koji na rozima kakva je, a na muževljoj kofulji kakva mu je žena. Koja se ženska odveć gizda, sreća je najzad izda. Žena kuću drži; muž je kući god zista. Žena svjetla muža obraz, a muž ženi ime daje. Jezik ženi bije. Žena mužu malo vriedi, ako ne šteti. Svjestna žena dva put mjeri, pak onda kroji. U pametne žene pametne i kokoši. Na putu ružica, a kod kuće tužica. Dobre žene nemaju ni očiju ni usiju. Voda, dim i zla žena gone čeljad iz kuće. Uzmi vruga radi blaga, blago ode, vrag ostade. Bolje prazna torba, nego vrag u torbi. Gledaj konja po hodu, a ženu po rodu. Grube kuću leku, a liepe raziču. Žena tri ugla kućna drži, a muž samo jedan. Tko ženi daje oblasti, taj vnzda živi u nappasti. Imaj ženu manju od sebe, ako hoćeš biti gospodarom od sebe. Teško mužu, koji žene nema, a još teže tko se s vragom veže. Bog te sačuvao kuće kapavice i žene lajavice. Staru ženu i staru kapu lako je naći. Koja žena poštenja nema, sramotom se dići. Prava žena najbolja pređa. (Sabralo A. Bielić u „Pučkom Listu.“)

Gradnja kanala iz Ugarske preko Hrvatske k jadranskomu moru. Nedavno držao je bivši mađjarski ministar unutarnjih posala Hieronymy u Pešti u družlvu mjernika i graditelja predavanje o gradnji kanala iz Ugarske preko Hrvatske na jadransko more. Iztaknuo je u prvom redu potrebu, da se uredi Tisa sa svojim pritoci, te da se kod Budimpešte spoji prokop sa Dunavom. Nadalje objasnio je korist, što bi ju trgovackom prometu donio prokop Vukovar—Samac tim, što bi vodeni put prama Jadranskom moru za 400 km. skratio. I druge se države istom sada, nakon prilično razgranjenih željezničkih mreža, daju na izgradnju kanala, što je svakako znak njihove potrebe za prenos dobara, koja se u velikom množtvu prevažuju. Dok vozarina na željeznica 4-5 fl, za tonu na kilometar zajedno sa investicijami iznaša, to kanala promet jedva sa polovicom navedene svote terete. Zasnovana mreža kanala omogućila bi nakon izgradnje austrijskih kanala jeftin izvoz ugarskih poljodjelskih proizvoda u Česku i Njemačku, te se Ugarska onda ne bi trebala bojati američanske utakmice. Onova, da se Kupa spoji kanalom sa Jadranskim morem, mora se radi tehničkih poteškoća napustiti, ali bi se uređenjem Kupe do Karlovača mogla roba do ovoga grada brodovi prevažati, tako, da bi vozarina i uz pretovaranje još uvijek cijenija bila, nego izravnim odpremanjem željeznicom.

Kada valja spavati? Evo odgovora na ovaj upit. Svaki san odmah poslie jela nezdrav je. S punim želučedom nije san nikada miran, niti korist, nego stuljenje, osobito živcima; s toga i snivamo uvijek, kad liegamo s punim želučedom, strahše ili neugodne sanje. Izmedju jela i sna mora proteći najmanje 2 1/2 do 3 sata, a najbolje je poslie svakog obilnijeg jela šetati 1 sat. Tko ovako čini, želučad mu redovito probavlja, jača i ne trpi nikakvih želučanih grčeva itd.

Brzina misli. Vjerovale se je, da ništa na svietu nije brže od misli, jer nam nitko ne smeta, da se trenutno u mislima preselim na najudaljeniju zviezd, u koje bi u zraku trebalo 1000 godina, da dos dodje. Ali nije tako. U samoj stvari misao (t. j. njezin pokret po moždjanih) treba izvjestna vremena. Može se reći, obzirom na brzinu pokreta misli po živčanom vlaknu, da od trenutka razdraženja, pa do obrazovanja pojma u mozgu prodje 1/4—1/2 dio časa. I prema tome bila bi brzina misli manja od brzine električne svjetlosti.

Gospodarske:

Kako treba postupati s blagom.

Blago ima svoja dobra i slaba nagruća. Kako s njim postupas, onakovu će ti hasnu davati. Ako s blagom postupas liepo, pratiš ga umiljatih pogledom, u horu ga nahraniš, onda ćeš mu unaprediti dobra nagruća, a slaba izkoreniti. Uz takov postupak zavoljet će te tvoje blago, postati će mirno i pitomo, zaboraviti će na divljac. Postupaš li šnjim osorno, kako se danas žalibože na više mjesta vidjeti može, gdje seljak svoje blaže tuče, psuje, gleda osorno, za nj se slabo brine, onda nije ni čudo, da je postalo jogunasto i divlje, i da svoga gospodara i nakaziti može.

Ne uzimlj sluge ni pastira, koji se srdit i koji se lahko razdraži. Takov će za štogod tvoje blago mrcvariti. Ako imadeš kojega takovoga u kući, ti mu zapovjedi odrešito, da se ne smije dotaknuti blaga ni šibom ni bičem ili čim drugim. Blaže se mora bojati rietci i na nju slušati. Ako mu olvrduć koža i meso pod čestim udarci, kako će se onda kašnje bojati biča?

Ako držiš pastira, obečaj mu dvije krune, ako ti bude cielo ljeto gonio blago šibicom.

Kočijašu obečaj i četiri krune, ako ti bude posvuda na voznji služio jednom-te istom šibom. Ne boj se ne češ kvarovati, biti češ dapače na dobitku.

Imade čistih i valjanih seljaka, koji sam samcat ore na šest volova i kad treba da skrene ili okrene, zovne ih po imenu pak su mu jako poslušni. Imade opet budalaša, koji kada oru, viču, psuju, drelje se uz oranje, da im grol promukne. Ako blago nije pokrvereno od budalastih ljudi, poznat će ono rieč svoga upravitelja, pa će mu biti poslušao i radić će na običnu rieč što mu se zapovjedi. Neka pozove volove s paše onaj, koji s njima zlo postupa, ne će ni blizu, nego bježe od njega kao od nečistoga. Mnogi je već platio svoj zločesti postupak s konjima. Kakav je tko prama blagu, onakav je i prama svojoj družini i prama drugim ljudem. Vidiš li koga, da blago nemilosrdno tuče, odmah možeš znati, kakovo mu je sree.

Blago ti je Bog dao, da ti radi, ore, vozi, da te hrani i oblaci. Blago je od mesa i krvi kao i čovjek, ono se ne smije prisiliti i pretovariti, jer i najjače željezo puca pod teretom i silom.

Blago mora i treba da radi, ali onoliko, koliko može, daj mu odmora, da se izspava, da preživa, da odpočinje.

Mnogi se utrkaju na konjih, pa se onda hvale, da su ovoga ili onoga pretekli, a kad mu konj dobije upalu pluća ili koju drugu bolest, onda je netko drugi kriv, samo ne kočijaševa luda glava.

Ne pretovaruj, ne preganjaj blaga, ne ostavljaš ga radi pijančevanja vuni na zimi i velikoj žegi, ne muči ga, ako znaš, da se danas i zakonom. P...č. Prevare u govodjoj trgovini. Svaki, koji što prodaje, želi da svojju robu što ljepšom i boljom prikaže. To čini i marvinski trgovac. On će nastojati, da mu govodo, odredjeno za prodaju, dobro izgleda, da je čisto, a kod krava će paziti napose, da bude puna trubaha i vimena. Tomu ne bi nitko šta prigovoriti imao, samo ako se ne rube varke, koje ćemo sada opisati.

Zna se, da se po rožnim prstenovima ili bolje rekuć po udubacima na rogovima, ustanovljuje se krava muzara. Ti prsteni nastaju na određen način. Kada je krava bređja i pri tom dobiva zimsku krmu, na rogovima se napravi udubak, dočim će se u na to sljedećoj dobi jalovosti ili kratko vrijeme prije stoka napraviti na rogu napravit prsten, ako krava pri tom dobiva obilnu vjetru krmu. Prvi udubak i prsten nastane u trećoj godini i zatim svake godine po jedan novi. Krava n. pr. sa četiri prstena stara je šest godina. Da se po tim znacima kod starijih krava ne pozna, koliko su stare, trgovac varkom ukloni te znakove. Uzvisla površina na rogu uglađi se i uravnava turpijom, pa se onda cakljenim ili čistilcem papirnom zatara svaki trag toga posla na rogu. Ako se je taj posao obavio prije kratka vremena, onda se turpijano mjesto omaže muljem ili balegom. Na taki način ostanu na starih kravah znaci, po kojih sudci ne bi smjeli biti starije od pet ili sedam godina. Međutim nije teška stvar ući u trag tog varca.

Prije svega valja paziti na zube. Ovi se u goveda ne mogu tako preinčiti, kao u konja, da bi koga zavesti mogli. U stare su krave jako izbrušeni i razmaknuti zubi sjekutići, pa ako su prsteni na rogovima varkom preinčeni, odmah će vješto oko opaziti, da se vanjšina zubi ne slaže s prstenima. Prigledamo li pažljivije, opaziti ćemo napokon i tragove preinčavanja rožnoga prstenja.

Veliki su rozi također znak veće starosti, ali varalica se i tu umije snasti. On odreže komadić roga i opet ga zašilji. I predebeli rogovi daju se turpijanjem i grecaanjem utanjiti.

Očnir bolesti nema u goveda ni s daleka toliko, koliko kod konja, pa ako ih ima, ne znače puno. Ipak nije nikomu drago, ako ima krave, koje su na obadva oka slipe. Uz sve to pojavlja se očna mrena dosta često kod krava muzara. Ima li nesvjestan trgovac na prodaju kravu sa mrenom na jednom oku, on gleda, da to sakrije, dočim iz jutra prije sajma kravi saspe u oko papra, ili drugu koju jedku tvar, da poluči prolaznu upalu i mutnoću rožnice. Svaki kupac to opazi, ali trgovac slaže, da se je krava na klas ili vlat noćju ili iz jutra ubola u oko, ali ozleđa da će brzo proći. Ako je kupac lakovjeran, nasjesti će varalici.

Kada kupac ogleda govede gledati će prevejani prodavalac da sakrije mane u gradji tiela. Najprije postavi kravu visoko, usljed čega ona dobro izgleda, a vime se osobito razvito prikaže. Zato je u stajama mnogih marvinskih trgovaca stajalište mnogo više nego dolje nalazeći se hodnik. Nije li krava na prednoj strani dobro razvita, onda ju s prieda postavi više, u obratnom slučaju niže.

Kao što očne bolesti nastoje trgovci i hromost prikazati kao prolaznu stvar. Naprave vidljivu ozleđu, osobito na papcima, koju da je dobila životinja usljed neobične hitnje po kamenitom putu do sajmišta.

Na rep se mora također vazda paziti, kada ogledamo i cijenimo kravu muzaru. Svako zna, da rep treba biti tanak i dug, providjen liepom kličicom na vrhu. Da poprave grubi rep i finijim ga načine ostrize se usad repa, a kličica pomno opere i razčešlja.

Samo se kaže, da lukavi trgovci posećuju vimenu što veću pažnju u namjeri da prevare. Ima više načina, kojima se slabije vime uveća i tako upriliči, kao da je puno mlieka i da ima četverokutni, fini oblik. Vrlo je razširen običaj, da se krave dan prije sajma ne doje. Naravno, onda je vime veće i punije. Na sajmovih vide se često klave s napetim i po tom bolnim vimenom, koje im otežava hod, pa ih nuka, da široko popostavaju. Vime je često tako puno, da zaporna mišić sisa popuste i mličko iz vimena uvijek siba.

Jasna je, da se usljed takova tlaka u mliječnim žlezdama, koje su građene od toli njezna staničevja, mogu i bolesti zaroditi. Zato u nekih prijedjelih tjeraju na sajam samo podojene krave, i svaki se kazni, tko protivno uradi.

Ima krava, koje u jednom dielu vimena nemaju mlieka. Da se glede toga kupac zavara, uštrca se kroz sisu mlieka u dotični dio vimena prije nego se s kravom podje na sajam. Tada se, dakako, čini da u vimenu ima mlieka, jer potegnemo li za sisu, mličko curi.

Da se mlične žile dobro vidjeti mogu i da su debele, kao u svake dobre muzare, ošiša se dlaka na zadnjem dielu trbuha s bokova, da se bolje vidi vime i mlična žleza. Ako je u krave vime grubom dlakom obrašteno, što nijedan poznavalac goveda rado ne vidi, ta se dlaka liepo odreže i sisanjem se napravi kravi liepa mlična zdjelica, dočim se željena žuta boja vimena koje kakovim raznim tvarima za liječenje pátvori.

Ima hezbroy prevarnih načina, da se stare muzare učine mladima. Trgovac dočera na sajami kravu s njezinim nelom rođenim teletom i uvjêrava, da je tele od ove krave. Da se to bolje vjeruje omaže butove i zdjelicu krave sluzom i krvlju kao da se je zbilja radilo o telitbi. Dapače upriliči i sluzavi tok iz maternice, tobože da se vidi, kako je ta krava friška muzara. Nije li vime dosta veliko, bje se ono rukovetom kopriva, tako, da nastane otok, kakav vidimo kod dobrih muzara u prve dane poslie telitbe. Međutim dobar poznavalac goveda ipak razpozna je, koja se je krava otelila prije dan, dva, a koja prije nekoliko tjedana ili mjeseci. Hoće li da bude posve siguran, iztražit će mličko, koga si daje nešto namuzti u šaku. Mličko friško dojeće krave ima svojstva mlička muzare prveskinje.

Osim ovih ima sijaset i drugih varka kod prodaje krava, pa kupac mora dobro otvoriti oči kada na sajam dođe, da prodje bez štete.

Književne:

Dr. Juraj Yrbanić „Kratka nputa u narodno gospodarstvo.“ Ciena 80 para u knjižari Dioničke Tiskare u Zagrebu. — U istoj su kratko, ali jezgrovito i bistro sadržana počela nauke o racionalnoj ekonomiji, doći će dobro svakomu koji se tom naukom zanima.

Književna obavijest. Na upit s više strana javlj: dr. J. Turić, da je doštampana njegova „Metodika obrazovne obuke u pučkim osnovnim školama.“ pa će ju pisac onima, koji su se javili, da ju žele imati, ili se pisću u Petrinju još jave, razaslati početkom travnja. (Ciena je uokričanof knjizi četiri krune, postom 30 filira više).

Natječaj.

Podpisani odbor, raspisuje ovim natječaj na podpore „Bratovštine hrv. ljudi u Istri“ za g. 1902. Prošnje obložene svjedocbom prvog polugodišta (kolokvija) se izkazom siromaštva imaju se dostaviti podpisanoj kroz dotična ravnateljstva (dekanate) najdalje do 15. aprila o. g. Svjedocbe siromaštva moraju sadržavati takove podatke, da se materijalno stanje molitelja i njegovih roditelja daje posve točno suditi; zabtjeva se naročito, da bude označeno, da li i koju podporu molitelj uživa i da to potvrdi dotično ravnateljstvo i župni ured; inače se molbe neće uvažiti.

Odbor „Bratovštine hrv. ljudi u Istri.“

Kastav, dne 21. marca 1902.

Predsjednik;

Mijo Laginja, župnik u miru.

Prvo slovensko skladište pokuštva

Antona Černigoj
Trst

Via di Piazza vecchia 1, u kući Maranzani, podružnica stolarske zdruge u Gorici.

Skladišta u Solkanu-Trstu.

Tvornica sa strojevnim obratom.

Svaka je konkurencija nemoguća jer je pokuštvo iz prve ruke.

Strana 1250

Prsni čaj sa „Učko-Gore“.
Izvrstni domaći lijek proti
influenci, kašlju, nahladi i hrapavosti, protiprsnom kataru ili promuklosti grla.

Cijena 50 para.

Glavno skladište:

Ljekarna L. Ghersetich,

Volosko — Istra.

Dobiva se u svakoj ljekarnici.

Strana 1250

RJEČNIK

HRVATSKO-TALIJSANSKI.

Pripravio ga za tisk
DRAGUTIN A. PARČIĆ
Hrvatski kanonik u Rimu.

Treće pomoćstvo i popravljeno izdanje.

Ciena po iztisku:

a) Meko vezan 6 kruna;

b) Tvrdno vezan 8 kruna.

Naručbe nepredplaćene, odpremaju se poznaćem.

ZADAR.

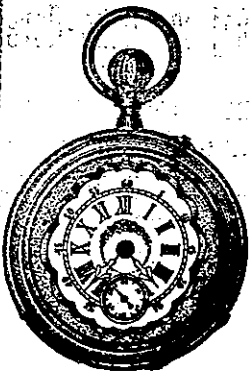
Tisak i naklada „Narodnoga Lista.“

1901.

Strana 1250

Tafta za turite od **L. LUSER-A.**
Najbolji i priznati lijek
za kurje oči žuljevitost itd.
Glavno skladište:
Ljekarna E. Schwenk, Beč-Meidling
po novč.
Luser
K 1-20
Dobiva se u svim ljekarnama.

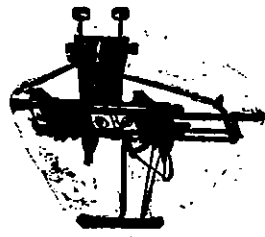
Knjigotiskara i knjigovežnica
J. Krmpotić i drug.
U PULI
prima sve u knjigotiskarsko i knjigovežku struku spadajuće radnje koje izvršuje brzo i ukusno.
Zaliha svijuh tiskanica za župne i občinske urede,
kao takodjer pisaćeg papira.
Preporuča se toplo rodoljubom u Istri i u drugih pokrajinah.
Sve tiskanice
za štedovna i zajmovna društva u obće
preskrbljuje točno, brzo i jeftino.
Opaže se, da tiskara preskrbljuje sve tiskanice, koje se rabe, bez da bi joj to stranka naznačivala, to jest sve, što je za početak postovanja potrebno; biljeuguje takodjer knjige itd.

L. Malitzky

urar i srebrnar.
Via Sergia 65. **POLA** Via Sergia 65.
preporuča
bogatu zalihu
Omega, Longines, Schaffhaus ura
za žep u zlato, srebrni i metalni;
dalje ura-budilica „Junghaus“, sobnih
satova raznih kovina i vrsti, svakovrstnih
zlatnih i srebrnih stvari, n. pr. prstena,
naušnica, narukvica, lanaca, igala, gumba
itd., sve najprikladnije
za darove o prilici sv. potvrde (berme).

STROJEVI ZA MALJE I ČARAPE

koliko za domaću, toliko za uporebu obrtnu.
— Jedini i najnoviji sistem —
dobiva se kod tvrdke
MARIA SIMEONI
Trst, Corso N. 35.
Vlastita i odlikovana tvornica za
MALJE I ČARAPE
Via dell'Olmo 7 — Trst.

Podpisani preporuča p. n. občinstvu u Puli, osobito
pako veleč. gg. svećenicima, učiteljima itd. iz okolice
svoj krojački posao
na glavnom trgu (Foro) br. 6 u Puli,
u prvom katu.

U zalih imade na izbor raznovrstne najmodernije
tkanine za odijela, koja izvršuje točno po mjeri.
Anton Klement, krojački majstor.

Franjo Kružić

RIEKA — Via Fiumara br. 14 — RIEKA

odprema putnike u Sjevernu, Južnu i Srednju Ameriku,
Afriku, Australiju, Kanadu, Novu Zelandiju itd. itd. sa
najboljima parobrodarskim društvima.

Upute i dopisivanje besplatno. — Brzjavi: KRUŽIĆ - Rieka.

„CROATIA“

osiguravajuća zadruga u Zagrebu,
stojeća pod zaštitom občine slob. i
kralj. glavnog grada Zagreba, otvorila je
GLAVNO ZASTUPSTVO
za Istru, Gorien, Trst i Dalmaciju sa
sjedištem u Puli.

Upozorujemo svakog valjanog kućegospodara, da sve svoje
zgrade i pokretne osigura proti požaru i šteti od groma kod
„Croatiae“ već načela radi, da novac ne ide u tuđinu.

Osiguranja se primaju uz vrlo nizke cijene i dobro jamstvo.

Mjestni zastupnici traže se u svim selima i gradovima Istre,
Gorice, Trsta i Dalmacije. Ponude se šalju na

Glavno zastupstvo „Croatiae“ u Puli.

VAŽNO ZA SVAKOGA!

Razprodaja!

- Uz neizmerno jeftin cijen za cijeli 2 fr. 95 nov. može se
dobiti krasna garaura sastojeta iz 14 drobnih nakitnih predmeta;
1 elegant. joldla ili nakit. oklopal tanus zajedno sa prijesom.
Parizki sistem.
- 1 golda-igla za kravate sa imitiranimi briljantima.
- 1 par pozlaćenih gumba za manjete, marka „Garantie“.
- 1 garnitura golda-dugmeta za: košulje i ogut sastojeta od 6 kom.
- 1 par prave srebrna naušnice sa službenom puncom.
- 1 golda-prsten sa elegantnim kamenom.
- 1 žepne ogledalo u ovu-u.

Cetnaest ovih vrijednostnih i krasnih predmetah
zajedno sa anker-remonoar-urum razaslije za cijeli
2 for. 95 nov. pouzedeo ili ako se novac unapred doznađi tvrdka

Krakov, Stradom **BRÜDER HURVIZ** 17, Austrija.

Neodgovarajuće prima se u roku od 8 dana. natrag to se novac vrća, tako da kupac
nikakav rizik ne nosi.
Bogate ilustrovani cilenici različitih draguljarskih stvari bađava i franka.
Preprodavaoci i posrednici traže se.

VAŽNO ZA SVAKOGA!

Rodoljubi! Kupajte samo Cirilo-Methodijske žigice!

Svoj k svomu!
U ljekarni

„Al Redentore“ k Spasitelju

na Rijeci (Fiume) blizu velike crkve.
Dobivaju se uz sve ostale i ovi ljekovi osobito svježi i najviše se traže:
Kapljice „Spasitelja“ — iste se priredjuju u mojoj ljekarni iz domaće
bilja, a najbolje su sredstvo za održati zdravlje
do visoke starosti. Jedino njihovom uporabom
redovito liči se nesvijet, odstranjuje se dritanje u filama, ublažuju bol reumatizma,
ošišavaju krv a jednako okrijepljuju želudac, koji je prestao izvor mnogim bolestima. Izvrstno
su sredstvo proti svakoj želudacnoj boli, ljeraju nadutvanje i vjetre, odstranjuju izgaravici i
želudacne grčeve, groznica, žuticena te grižu u trbuhu u vjetrima. Redovito uporabom
kapljica „Spasitelja“ pridži se redovita probava a tim zapriječi mnoge bolesti. — Cijena
samo 60 fl. (30 novč).

Rozulin purgacija — ličko se uzimlje i djeluje kod najjačeg čovjeka. Uzimlje
se iz jutra na tače svaku uru po jednu malu žlicicu do
djelovanja. — Cijena 60 fl. (30 novč)
Sirup od travā — najsigurniji i najbolji ljek proti kašlju, prosojbi, promaklosti
griža, te plućnoj boli. Efiruje se kod mene velikom pon-
jom iz bilja le izlječuje pače i zastarjele bolesti plaća i prsija
a uza to i jači. Cijena K 1-60 (75 novč)
Naruđi li tko preko kruna 10 (for. 5) plaćam sam poštarinu. Glijenke ostalih ljekova
slijem franco i bađava, a preprodavaćima dajem popust.
Naruđbe neka se šalju na moju adresu

HINKO BABIĆ, ljekarnik,
Bijeka — blizu velike crkve.

E. TOMAJA nasljednik A. WINGER

ZAGREB - Illica broj 12 - ZAGREB
dobivaju se osim svih ostalih ljekova nekoi obće prokušani i vrlo koristni,
osobito preporuke vredni ljekovi:

- Mazilo proti kostoboli ili protivu, reumatizmu, kalamju i tiganju u kostih, ukroćenosti ili grevom u žilah, boli u kukovih i križnici, kostenom poguncu, probadanju, svakovrstnim narezban.** Cijena 1 K 60 h.
- Slačka voda za kašalj ili brel i za prsa, kojom se liči kašalj, prehlada ili katar u prsih, plućih, teško disanje, promaklosti u grlu, spijivost.** Cijena 1 K 60 h.
- Pojčani željezoviti sirup** djeluje proti slabosti, blieđici, skrofuloznosti, podbahlosti, djetinjoj križavici, ženskim bolestim, slabokrvnosti, nemoci. Cijena flasići 2 K.
- Pojčana švedske kaplje ili švedska životna tinktura (Lebens-Essen).** Ovim se giasovitim sredstvom očišćuje krv i žilnica, popravlja i okrepljuje želudac, ublažuje glavnu bol, oblađava teginja ili migrena, tjera napuhlost i vjetre, otklanja se bol u žilnici, želudacne grčeve, žutice, groznice ili zimnica, zarivjanje ili gripica u trbuhu. Tko ovu tati koristio djeluje švedsku tinkturu redovito pije sačuvati će si zdravlje, tjelesnu snagu i zapriječi razne bolesti. Cijena flasići s napulkom 1 K.
- Frak za blago ili za marvu, za konjeki keh i kašalj, za volove, krave i svinje, za lagano čišćenje, za objavljanje želudca i probave, kađa blago neša rado žderati pa se napije, krava davaju od njega više i boljega mlička, konji postaju čilji i jači.** Cijena jednom omoti 90 h.
- Švajcarske pilulice, najsigurnije sredstvo za čišćenje i smatjenje želudca ili stomaka i crjeva, za otvaranje, proti zapeklini, navali krvi u glavu i prsa, tromosti ili težini.** Cijena štalućici 1 K 40 h.
- Mazilo za blago osobito za konje i volove proti kostenoj boli, sprćenim, nategnutim žilam, ukroćenosti i oteklini, poslije težakoga napora, za objavljanje i okrijepljvanje žila i žirava.** 1 flasić 1 K 60 h.
- Antiseptična voda za usta i zube** sačuva zubi od kvarenja, zaprieđuje i ublažuje zubobolju, učvršćuje meso oko zubi, razrišćuje usta, uklanja negodnan vonj. 1 flasić 1 K 20 h.
- Fina smrekova esencija (Fichtennadel-Essen)** za čišćenje i razlučivanje zraka u sobah, za dihanje i za plućobolne. Po 1 K.
- Tekućina proti izpadanju vlasi** učvršćuje i hrani korenje vlasi, odstranjuje prbuiti i pospješuje rast kože. 1 flasić 1 K 60 h.
- Mast proti lišaju, krasim, paruzini i ospitolam.** 1 lončić 1 K.
- Antituzin.** Proti znojova ili potu, proti mjedini. Štaluća 1 K.
- Tinktura za kurje oči, izvrsno sredstvo.** Cijena 1 K.
- Dra. Spitzera pomast za lice** proti smatnjam pijem ili flekovom, odstranjuje prekomjerno rumenilo lica i nosa, hrparost, ospitolne na licu; prozirađa gladkost, nježnost, bje locu i finoću obraza i ruku. Cijena većem lončiću 2 K. K tome spada još borakov sapun po 80 h.
- Fuder-eglantine** najbolje sredstvo za poljepšavanje i pomladjivanje lica te poste neškodljiva i vrlo ugodnog mirisa. Nagradjen na pariškoj izložbi sa začastnom diplomom. Dobiva se u boji bijeloj, ružičastoj i žutkastoj. Cijena knjiži 2 K.
- Savon eglantine.** Najčistiji sapun od svih sapuna. On osvježuje te pomladjuje lice. Sa-stavljen je od najčistih stvari, a odlikuje se vanredno ljubkim mirisom. Jedan komad stoji 1 K.
- Creme eglantine** jest izvrstno sredstvo proti svim manama teinta, kao što su pršidici, sujedice, crvene mrlje, piége, opora kora i t. d. Uslied svoga kemičkog saštava, ta se eglantine mast nikada ne pokvari te po tome imade prednost pred svim ostalim sličnim sredstvima. Cijena lončiću 2 K.
- Eau eglantine** jest izvrstna i izkusivom prokušana voda za kosu. Njom se zaprieđava izpadanje kose, onemogućuje stvaranje peruti i gijavara šišite. Ova voda posjeduje lakodjer i to svjetlo, da posliednje kosi liop naravan sjaj. Cijena boći 2 K 80 h.
- Mirisna česta za sobe kaditli,** nekoliko kapi šire po sobi prengodan miris. Flasića 1 K.
- Otvor ili žmar za stienice i kimake.** Flasića 1 K.
- Antifebrile od Rodicisa** proti groznici i zimnici. Manja boćica 1 K 40 h.
- Tko naruđi od gornjih stvari za 10 kruna tad plaćam poštarinu.**
Fine parfume, mirisave vodice, razne pomade i boje za farbanje kose, da siedo kose poerne, fine sapune, praške za gospije, sredstva za poljepšavanje, praške za čišćenje zubi, savone za zube od kojih zubi poboljšuju i svjetlo sa umiruje, kađice za zube; razno sprava iz kupaćica, banđade, povoje za rane, bojase, kirurški sprava, rusoga čaja, finog Jamaika-Ruma, Malaga-vino, francuzkoga Cognaca dobiva se uz izvorne cijene.
- Zalihu mineralnih voda. — Sve po novinam oglašene medicinske specijalitetu.